

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 61/19

Luxembourg, 14. maj 2019

Sodba v zadevi C-55/18
Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO)/Deutsche Bank
SAE

Države članice morajo delodajalce zavezati, da vzpostavijo sistem za evidentiranje dnevnega delovnega časa

Španski sindikat Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO) je na Audiencia Nacional (osrednje sodišče, Španija) vložil tožbo, v kateri je zahteval, naj se s sodbo ugotovi, da ima družba Deutsche Bank SAE obveznost vzpostavitve sistema za evidentiranja dnevnega delovnega časa, ki ga opravijo njeni zaposleni. Sindikat je menil, da bi bilo mogoče s tem sistemom preveriti spoštovanje predpisanega delovnega časa in obveznosti, določene v nacionalni zakonodaji, da se predstavnikom sindikatov posredujejo informacije o nadurah, opravljenih v posameznem mesecu. Po mnenju sindikata CCOO obveznost vzpostavitve takega sistema evidentiranja izhaja ne samo iz nacionalne zakonodaje, temveč tudi iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) in Direktive o delovnem času¹. Družba Deutsche Bank trdi, da iz sodne prakse Tribunal Supremo (vrhovno sodišče, Španija) izhaja, da špansko pravo ne določa take splošno veljavne obveznosti. Iz te sodne prakse naj bi namreč izhajalo le, da španski zakon, če ni drugače dogovorjeno, zahteva le, da se vodi evidenca nadur, ki jih opravijo delavci, ter da se delavcem in njihovim zastopnikom na koncu vsakega meseca sporoči število tako opravljenih nadur.

Audiencia Nacional je izrazilo dvom, da je razlaga, ki jo je Tribunal Supremo podalo v zvezi s španskim zakonom, skladna s pravom Unije, in je vprašanja v zvezi s tem postavilo Sodišču. Iz informacij, ki jih je predložilo Sodišču, izhaja, da 53,7 % v Španiji opravljenih nadur ni evidentiranih. Poleg tega špansko ministrstvo za delo in socialno varnost meni, da je treba natančno poznati število redno opravljenih ur dela, da bi se lahko ugotovilo, ali so bile opravljene nadure. Audiencia Nacional poudarja, da razlaga španskega prava, ki jo je sprejelo Tribunal Supremo (vrhovno sodišče), v praksi, prvič, delavcem odvzema glavno sredstvo za dokazovanje, da so presegli najdaljše trajanje delovnega časa, in drugič, pomeni, da predstavniki teh delavcev nimajo nobenega sredstva, potrebnega za preverjanje spoštovanja predpisov, ki se uporabljajo na tem področju. Zato naj špansko nacionalno pravo ne bi zagotavljalo učinkovitega izpolnjevanja obveznosti iz Direktive o delovnem času in Direktive o varnosti in zdravju delavcev pri delu².

V današnji sodbi je **Sodišče ugotovilo, da ti direktivi v povezavi z Listino nasprotujeta ureditvi, ki – kot se razlaga v nacionalni sodni praksi – delodajalcem ne nalaga obveznosti vzpostavitve sistema, ki omogoča evidentiranje dnevnega delovnega časa, ki ga opravi vsak delavec.**

Sodišče najprej poudarja pomen temeljne pravice vsakega delavca do omejenega delovnega časa ter dnevnega in tedenskega počitka, ki je določena v Listini in katere vsebina je podrobneje opredeljena v Direktivi o delovnem času. Države članice morajo zagotoviti, da delavci dejansko uživajo ugodnosti iz naslova pravic, ki jih imajo, pri čemer se s konkretnimi pravili, sprejetimi za zagotovitev izvrševanja Direktive, te pravice ne smejo obrezuspešiti. Sodišče v zvezi s tem

¹ Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 381).

² Direktiva Sveta z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu (89/391/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 1, str. 349).

spominja, da je treba delavca šteti za šibkejšo stranko v delovnem razmerju, tako da je nujno preprečiti, da bi mu delodajalec omejeval njegove pravice.

Sodišče ugotavlja, da brez sistema, ki omogoča evidentiranje dnevnega delovnega časa, ki ga opravi vsak delavec, ni mogoče objektivno in zanesljivo določiti niti števila opravljenih delovnih ur in njihove časovne razporeditve niti števila nadur, zaradi česar je pretirano težko ali v praksi celo nemogoče zagotoviti, da bi lahko delavci uveljavljali svoje pravice.

Objektivna in zanesljiva določitev števila delovnih ur, opravljenih dnevno in tedensko, je namreč bistvena za to, da se ugotovi, prvič, ali so bili spoštovani najdaljši tedenski delovni čas, ki vključuje nadure, ter minimalni dnevni in tedenski počitek. Sodišče torej meni, da nacionalna ureditev, ki ne določa obveznosti uporabe instrumenta, ki omogoča tako določitev, ne zagotavlja polnega učinka pravic iz Listine in iz Direktive o delovnem času, ker niti delodajalcem niti delavcem ne daje možnosti, da bi preverili, ali se te pravice spoštujejo. Taka ureditev lahko tako ogrozi doseganje cilja te direktive, ki je zagotavljanje boljše zaščite varnosti in zdravja delavcev, in to ne glede na to, kako dolg najdaljši tedenski delovni čas je določen z nacionalno zakonodajo. Sistem evidentiranja dnevnega delovnega časa pa delavcem zagotavlja posebej učinkovito sredstvo za lahek dostop do objektivnih in zanesljivih podatkov o dejanskem trajanju dela, ki so ga opravili, kar tem delavcem olajša dokazovanje kršitev njihovih pravic, pristojnim nacionalnim organom in sodiščem pa nadzor nad dejanskim spoštovanjem teh pravic.

Zato morajo države članice zaradi zagotovitve polnega učinka pravic iz Direktive o delovnem času in iz Listine delodajalcem naložiti obveznost, da vzpostavijo objektivni, zanesljiv in dostopen sistem, s katerim je mogoče evidentirati dnevni delovni čas, ki ga opravi vsak delavec. Naloga držav članic je, da opredelijo konkretna pravila za uvedbo takega sistema, zlasti obliko tega sistema, po potrebi ob upoštevanju posebnosti vsakega sektorja zadevne dejavnosti ali posebnosti, ki izhajajo, med drugim, iz velikosti nekaterih podjetij.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106